

ZÁKLADNÍ ŠKOLA ÚSTÍ NAD LABEM, PALACHOVA 400/37,
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

**Preventivní
program školy**

Školní rok 2019/2020

Mgr. Klára Udatná

23. 9. 2019

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

ŠKOLNÍ ROK 2019/2020

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název a adresa školy	Základní škola Ústí nad Labem, Palachova 400/37, příspěvková organizace
Jméno a příjmení ředitele školy	Mgr. Marek Plch
Telefon	+420 724 007 023
E-mail	reditel@zspalachova.cz

Jméno a příjmení zástupkyně ředitele školy a výchovné poradkyně	Mgr. Jitka Olšaníková
Telefon	+420 727 945 287
E-mail	jitka.olsanikova@zspalachova.cz

Jméno a příjmení školního metodika prevence (MP)	Mgr. Klára Udatná
Telefon	+420 475 210 376 +420 725 098 488
E-mail	klara.udatna@zspalachova.cz

Jméno a příjmení zástupkyně ředitele školy a výchovné poradkyně (VP)	Mgr. Helena Čechurová
Telefon	+420 475 210 376 +420 725 098 488

PPŠ vypracoval (a):	Mgr. Klára Udatná	Datum, podpis
---------------------	-------------------	---------------

	Datum	Podpis ředitele školy
Seznámení ředitele/ředitelky školy s MPP		
Seznámení pedagogického sboru školy s MPP		

Obsah

A.	Zmapování situace ve škole pro stanovení cílů PPŠ	4
B.	Cíle vyplývající ze zmapování situace	5 - 6
C.	Strategie a metody dosahování cílů, formy realizace PPŠ	7 - 14
I.	Práce pedagogického sboru a vedení školy.....	7 - 9
II.	Spolupráce školy s rodiči.....	9 - 10
III.	Program preventivních aktivit pro žáky školy.....	10 - 12
IV.	Spolupráce s okolím školy.....	12
V.	Evidence a způsob vyhodnocení PPŠ.....	13
VI.	Přílohy.....	13

Použité zkratky:

MP – metodik prevence

VP – výchovný poradce

ŘŠ – ředitel školy

ZŘŠ – zástupkyně ředitele školy

PPŠ – preventivní program školy

RCH – rizikové chování

TU – třídní učitel

NL – návykové látky

TH – třídnická hodina

DVPP – další vzdělávání pedagogických pracovníků

A. ZMAPOVÁNÍ SITUACE VE ŠKOLE PRO STANOVENÍ CÍLŮ PPŠ

1. Popis současného stavu ve škole

Škola leží blízko centra krajského města Ústí nad Labem v klidné čtvrti Klíše, není tedy školou sídlištního typu. Sestává z jedné dvoupatrové budovy. Navštěvuje ji nyní celkem 460 žáků. Do každé třídy dochází v průměru 20 – 25 žáků. Celkem je ve škole 22 tříd.

Z oblasti rizikového chování pedagogové na naší škole poukazují na občasný výskyt drobných konfliktů mezi žáky ve třídách, nebo mezi třídními kolektivy a záškoláctví.

2. Hodnocení situace v oblasti rizikového chování ve škole z hlediska rodičů žáků

Z diskusí na třídních schůzkách největší starosti rodičům dělají vztahy ve třídách, zneužívání lehkých drog (tabákových výrobků) na 2. st. a záškoláctví. Škola by se podle rodičů měla zaměřit na rozvíjení vzájemných vztahů a spolupráce.

3. Hodnocení situace v oblasti rizikového chování ve škole z hlediska žáků

Žáci jsou s klimatem školy vcelku spokojeni, v některých třídách žáci potvrzují drobné konflikty mezi spolužáky. Je potřeba se tedy na třídnických hodinách zaměřit na vzájemnou komunikaci, spolupráci, toleranci a ochotu pomáhat si.

4. Hodnocení PPŠ minulého školního roku

Prevence se stala samozřejmou součástí tematických plánů jednotlivých předmětů a stejně tak se dotýká i mimoškolních aktivit žáků. Ve školním roce 2019/2020 se chceme nadále zaměřit na mimoškolní aktivity žáků – výjezdy jednotlivých tříd, kde žáci mohou rozvíjet mezilidské vztahy, posilovat soudržnost třídy i soudržnost napříč ročníky a vzájemnou spolupráci (např. již úspěšně realizovaný adaptační kurz šestých ročníků).

B. CÍLE VYPLÝVAJÍCÍ ZE ZMAPOVÁNÍ SITUACE

Základním principem primární prevence rizikového chování u žáků je výchova k předcházení a minimalizaci rizikových projevů chování, ke zdravému životnímu stylu, k rozvoji pozitivního sociálního chování a rozvoji psychosociálních dovedností a zvládnání zátěžových situací osobnosti.

- 1. Dlouhodobé cíle PPŠ odpovídají Národní strategii MŠMT primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2027**
- 2. Krátkodobé cíle PPŠ jsou zformulovány na období jednoho roku a diferencovány podle vymezení níže uvedených cílových skupin.**

3. Vymezení cílových skupin

Žáci školy

- žáci 1. stupně
- žáci 2. stupně

Pedagogičtí pracovníci a ŠMP

Rodiče dětí a veřejnost

Ostatní subjekty

- orgány státní správy a samosprávy
- neziskové organizace

4. Rozdělení cílů podle cílových skupin

Preventivní program školy jako součást Školního vzdělávacího programu si klade za cíl vést žáky ke zdravému životnímu stylu, k rozvoji pozitivního sociálního chování a psychosociálních dovedností a zvládnání zátěžových situací.

Žáci školy

- žáci 1. stupně
 - ✓ zapojit žáky do spoluvytváření pravidel vzájemného soužití ve škole
 - ✓ vést žáka k přijetí osobní zodpovědnosti k daným právům a povinnostem

- ✓ rozvíjet sociální dovednosti žáků (navazování zdravých vztahů s ostatními, respektování osobnosti jiných žáků, umění týmové práce, konstruktivní řešení konfliktu, otevřená komunikace, schopnost pomoci)
 - ✓ zlepšit klima ve třídách
 - ✓ aktivně vyplňovat volný čas žáků
- žáci 2. stupně
 - ✓ zapojit žáky do spoluvytváření pravidel vzájemného soužití ve škole
 - ✓ vést žáka k přijetí osobní zodpovědnosti k daným právům a povinnostem
 - ✓ vytváření a podpora zdravých vztahů při přechodu na 2. stupeň
 - ✓ zmapovat atmosféru ve třídách, zejména v nově spojených třídách
 - ✓ zlepšit klima ve třídách
 - ✓ omezit záškoláctví a vandalismus
 - ✓ aktivně vyplňovat volný čas žáků

Pedagogičtí pracovníci a ŠMP

- ✓ spolupracovat s třídními učiteli při zachycování varovných signálů s možností rozvoje rizikového chování u žáků a tříd
- ✓ zapojit TU do aktivit s tř. kolektivem
- ✓ zajišťovat metodické vedení učitelů v oblasti rizikového chování žáků a zvyšovat informovanost pedagogů v oblasti prevence
- ✓ sebevzdělávání – dle nabídky DVPP
- ✓ vzdělávání pedagogů – dle nabídky DVPP

Rodiče dětí a veřejnost

- ✓ nabízet individuální konzultace
- ✓ komunikace s rodiči o problematice šikany, záškoláctví a vztahů mezi dětmi – třídní schůzky

Ostatní subjekty

- ✓ spolupracovat s orgány státní správy a samosprávy (Pedagogicko-psychologická poradna Ústeckého kraje, Magistrát města Ústí nad Labem, Policie ČR, OSPOD, apod.)

C. STRATEGIE A METODY DOSAHOVÁNÍ CÍLŮ, **FORMY REALIZACE PPŠ**

I. PRÁCE PEDAGOGICKÉHO SBORU A VEDENÍ ŠKOLY

1. Oblasti přímé práce pedagogů

Vedení školy je v úzkém kontaktu s pedagogickým sborem školy, dále sleduje efektivitu prevence rizikového chování. Sleduje problémy v kontextu celé školy a dělá personální a organizační opatření ke zlepšení vzájemného soužití ve škole. Zároveň se snaží společnými aktivitami podporovat a prohlubovat vzájemné vztahy v kolektivu pedagogického sboru. Účastní se v případě potřeby zásadních setkání rodiny a školy. Cílem takových setkání je stanovení nápravných opatření s důrazem na odpovědnost žáka, školy i zákonných zástupců.

- realizovat adaptační a kohezní pobyt pro žáky 6. ročníku
- realizovat kohezní pobyty pro žáky 1. stupně
- diagnostika sociálního klimatu třídních kolektivů
- poskytovat pravidelné třídnické hodiny (1x měsíčně)
- spolupracovat s orgány státní správy
- nabízet individuální schůzky rodičům
- komunikace s rodiči o problematice šikany, záškoláctví a vztahů mezi dětmi – třídní schůzky
- nabídka volnočasových aktivit pro žáky 1. a 2. stupně
- zapojit rodiče do sociálního dění ve škole
- realizace programů primární prevence dle nabídky neziskových organizací a Pedagogicko-psychologické poradny Ústeckého kraje

1 Plán vzdělávání ŠMP a dalších pedagogických pracovníků v oblasti prevence rizikového chování

Název a odborné zaměření vzdělávání	Počet hodin	Datum konání	Realizátor – organizace, odborník	Počet (ev. jména či zařazení) školených pedagogů
Teambuilding, Hotel Ostrov Hra na „pašeráky“	2 dny	26. 8. – 27. 8. 2019	_____	všichni zaměstnanci školy včetně nepedagogických pracovníků
Hodnocení žáků a specifčnost hodnocení u žáků s SPU, SPCH	8 hodin	18. 3. 2020	Mgr. Růžička	pedagogický sbor
Role školního poradenského pracoviště pro pedagogy - ZŠ	8 hodin	27. 2. 2020	Mgr. Lenka Brožová	pedagogický sbor
Plán pedagogické podpory jako nástroj pomoci žákovi pro pedagogy	8 hodin	26. 2. 2020	Mgr. Lenka Brožová	pedagogický sbor
Práce s Doporučením pro vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami pro pedagog	8 hodin	9. 10. 2019	Mgr. Petr Došek	pedagogický sbor

2. Způsob spolupráce s ostatními pedagogy

ŠMP spolupracuje s celým pedagogickým sborem a zajišťuje metodické vedení činnosti učitelů v oblasti prevence rizikového chování. Vzájemné předávání informací probíhá na pravidelných poradách, které se konají pravidelně - jednou měsíčně . Osobní konzultace je možná kdykoli po dohodě.

Preventivní tým

- **školní metodik prevence:** Mgr. Klára Udatná
- **výchovná poradkyně:** Mgr. Helena Čechurová, Mgr. Jitka Olšaníková

- ŠMP - zpracovává PPŠ
- vyhledává a mapuje problémy v jednotlivých kolektivech
 - koordinuje aktivity školy zaměřené na prevenci RCH
 - v případě výskytu RCH organizuje a realizuje výchovné komise, v méně závažných případech RCH realizuje a vede jednotlivé pohovory s rodiči, žáky a jejich třídními učiteli
 - kontaktuje odborného pracoviště v případě výskytu závažného RCH
 - poskytuje poradenské služby žákům a rodičům
- VP - poskytování poradenských služeb žákům a rodičům
- aktivně spolupracuje s metodikem prevence při řešení problémů v kolektivech, při záškoláctví a dalších projevech RCH
 - spolupracuje s MP na organizaci a vedení pohovorů se žáky a jejich rodiči v případě výskytu RCH

II. SPOLUPRÁCE ŠKOLY S RODIČI

1. Způsoby seznámení rodičů s činností ŠMP, možnostmi spolupráce, seznámení s PPŠ, další aktivity podporující spolupráci školy s rodiči

Při realizaci PPŠ má své nezastupitelné místo spolupráce s rodiči. Rodiče jsou pravidelně informováni o dění ve škole zejména prostřednictvím systému Bakalář a webových stránek školy. Na třídních schůzkách a v konzultačních dnech jsou informováni o prospěchu a chování svých dětí. K vyřešení problémů mají rodiče možnost využít konzultačních hodin metodika prevence a výchovného poradce, samozřejmě mohou telefonicky, nebo osobně kontaktovat všechny pedagogické pracovníky.

Všechny výchovné problémy jsou řešeny pohovorem s rodiči, třídním učitelem, výchovnou poradkyní a metodikem prevence. O pohovoru je učiněn zápis, jehož jednu kopii dostane k dispozici zákonný zástupce žáka a jedna kopie je založena do dokumentace vedené metodikem prevence. V méně závažných případech je pohovor veden pouze třídním učitelem, který si záznam o pohovoru se žákem, nebo zákonným zástupcem žáka zakládá do vlastní složky. V případě potřeby zasedá výchovná komise, jejíž členy jsou metodik prevence, výchovný poradce a jeden zástupce vedení školy – ředitel školy, nebo zástupkyně ředitele školy.

Název aktivity	Datum konání	Realizátor, přednášející
Třídní schůzka pro 1. třídy	5. 9. 2019	TU
Třídní schůzka	11. 9. 2019	TU
Třídní schůzka	20. 11. 2019	TU
Třídní schůzka	15. 4. 2020	TU

III. PROGRAM PREVENTIVNÍCH AKTIVIT PRO ŽÁKY ŠKOLY

1. Způsob seznámení žáků s činností MP, možnostmi pomoci a PPŠ

Žáci jsou informováni o funkci MP svými třídními učiteli a mohou vyhledat MP osobně během jeho konzultačních hodin, nebo formou projektu „Nenech to být“, do něhož je škola zapojena. Žáci budou s aplikací „Nenech to být“ seznámeni formou letáků rozdaných jejich třídními učiteli.

Konzultační hodiny MP: pondělí 13:30 – 14:30, kabinet VP a MP v 1. patře budovy školy

2. Specifická všeobecná prevence pro žáky ve výuce, která je součástí učebních osnov

Všeobecná prevence pro žáky je, jak již bylo výše řečeno, součástí Školního vzdělávacího programu. Je samozřejmostí, že vyučující aktivně zapojují určitá preventivní témata do výuky. Např. v občanské výchově jsou to témata typu: mimořádné události, komunikace v kolektivu; dále v přírodopisu sexuální výchova, antikoncepce; v chemii složení drog, negativní účinky konzumace drog... apod.

Preventivní aktivity poskytované externím realizátorem

Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. předávání informací, prožitková aktivita,...)	Ročník	Realizátor	Zodpovídá
Program „Všeho s Mírou“	5. – 7. ročníky	WHITE LIGHT	MP
Bezpečně na internetu	6. ročníky	Josef Kostelecký	MP

3. Nespecifická prevence – volnočasové aktivity pro žáky atd.

Název aktivity, akce, kroužku	Datum nebo frekvence konání	Vedoucí programu
Míčové hry pro 1. – 3. třídu	pá	Mgr. L. Kozáková
Zdravotní TV	po	Mgr. L. Kozáková
Školní noviny	po domluvě	Mgr. P. Ryšánková
Fotbal 2. stupně	čt	Mgr. J. Mrázek
Volejbal 2. stupně	st	Mgr. J. Mrázek
Florbal 3. – 5. třída	st/pá	I. Turková
Sportovní a pohybové hry pro 4. – 5. Třídy zaměřené na házenou	út	Mgr. M. Poláková
Dramatický kroužek	po	M. Paulová
Výtvarný kroužek 1. stupeň	st	L. Machajová
Výtvarný kroužek 1. stupeň	pá	L. Jamborová
Výtvarný kroužek 1. stupeň	pá	Bc. M. Kettnerová
Taneční kroužek ŠD	st	L. Hejduková
Keramika	po	M. Příbylová
Keramika	út	Bc. M. Kettnerová
Keramika	út	Bc. M. Kettnerová
Keramika	st	L. Jamborová

Keramika	čt	L. Jamborová
Tenisová škola	po domluvě s trenérem	Mgr. J. Sobotka

Akce	Cílová skupina	Realizátor
Adaptační kurz	6. ročník	MP + TU
Lyžařský kurz	1. i 2. stupeň	ŘŠ
Cykloturistický kurz	2. stupeň	ŘŠ
Ozdravné pobyty	1. i 2. stupeň	TU

ŘŠ – ředitel školy

TU – třídní učitel

MP – metodik prevence

IV. SPOLUPRÁCE S OKOLÍM ŠKOLY

Název instituce
Pedagogicko-psychologická poradna, Ústí nad Labem
Speciálně-pedagogické centrum, Ústí nad Labem
SPC Ústí nad Labem, Demosthenes
Středisko výchovné péče, Ústí nad Labem
Magistrát města Ústí nad Labem - OSPOD
Poradna pro integraci, Ústí nad Labem

V. EVIDENCE A ZPŮSOB VYHODNOCENÍ PPŠ

- Hodnocení akcí po jejich realizaci, hodnocení žáky – dotazníky, diskuse
- Záznamy o projednávání RCH žáků uloženy u MP
- Hodnocení PPŠ – na konci šk. roku

VI. PŘÍLOHY

Program proti šikaně – viz METODICKÝ POKYN MŠMT:

<http://www.msmt.cz/ministerstvo/novinar/msmt-aktualizuje-metodicky-pokyn-k-reseni-sikany-ve-skolach>